

John Boyne

DEČEK V ČRTASTI PIŽAMI

Zgodba se začne, ko Bruno devetletni deček, nekega dne pride domov in se zgrozi, ko opazi, da služkinja stika po njegovih omarah. Ko jo Bruno vpraša kaj se dogaja, mu služkinja pove, da mu le pripravlja prtjlogo, ker se selijo. Nato se pojavi mama, ki Brunu razloži, da se bodo preselili, ker je **furer** očetu zaupal zelo pomembno nalogo. Nato Bruno zgrožen ugotovi, da je njihov novi dom dlje kot kilometer proč, celo izven Berlina in da svojih prijateljev še zelo dolgo ali pa nikoli več ne bo videl. Tako so se on, njegova tri leta starejša sestra Gretel in mama odpravili Brunu neznano kam.

Ko so prispeli na cilj je bil Bruno še bolj razočaran. Njihova nova hiša je imela le tri nadstropja in ne pet, ležala pa je pravzaprav sredi ničesar. Okrog nove hiše ni bilo nobenih drugih hiš, šole, tržnic prometnih cest ali česa drugega. Bila je le hiša, okrog nje pa neskončna ravnina. Ker pa je Bruno že od majhnega sanjaril, da bi postal raziskovalec in je bila njihova nova hiša tako dolgočasna, se je odločil, da bo raziskoval zunaj. Ko pa je mislil, da je videl že vse nenavadno je za hišo odkril nekaj še bolj čudnega. Za njihovo hišo se je v neskončnost razprostirala ogromna žičnata ograja. Tla za ograjo so bila rdečkasta, okolje pa zelo pusto. V daljavi pa je Bruno zagledal na tisoče ljudi, ki so bili oblečeni vsi v enaka oblačila, sive črtaste pižame, živeli pa so v majhnih lesenih kočah. Blizu koč pa sta stali tudi ena ali dve kamniti stavbi s tovarniškim dimnikom.

Brunu se takrat ni niti sanjalo kje je, zakaj je tu in kaj vse to pomeni. Predvideval je, da se nahaja nekje v Nemčiji in da so tisti ljudje delavci, ki so zaposleni v tovarni. Ampak Brunovo prepričanje je bilo v resnici čisto zgrešeno, saj se je nahajal na Poljskem in sicer zraven enega najhujših nemških koncentracijskih taborišč Auswitcha, ki pa je bilo namenjeno pobijanju ljudi, predvsem judov. Če ljudje v taborišču niso umrli od trdega dela, pa so jih Nemški vojaki zgnetli v krematorije, velike stavbe s „tovarniškim dimnikom,, in jih s pomočjo plina zadušili.

Bruno je naslednji dan vprašal očeta kdo so ti ljudje, oče pa mu ni znal prav odgovoriti. Rekel mu je le, da to sploh niso ljudje in naj se ne obremenjuje z njimi in mu zabičal, da naj nikoli ne poskuša priti na drugo stran ograje ali se družiti s komerkoli od tistih ljudi.

Bruno je sprva očeta ubogal in se ni približeval ograji. Da bi si krajšal čas si je poskušal tudi narediti gugalnico, ki pa se ni prav dobro obnesla saj je nekega dne padel z nje in se poškodoval. Seveda mu je mama kmalu prepovedala gugalnico in karkoli podobnega. Poskušal se je tudi družiti s svojo sestro Gretel, ki ji je pravil „brezupen primerek,, saj je vedno mislila, da je najpametnejša, ker je tri leta starejša od njega. Tudi to se ni obneslo. Navsezadnje pa je Bruna radovednost le premagala in odločil se je, da bo raziskal območje vzdolž ograje.

Nalednji dan se je odpravil na pot. Ograja se mu je zdela neskončna in ni pričakoval, da bo zares kaj odkril, a vseeno ni hotel odnehati. Več ur je hodil in hodil ob ograji in povsod je bila enaka in nikjer se ni končala. Ko se je že hotel odpraviti domov na večerjo, saj je bil že lačen, pa je v daljavi zagledal dečka, ki je sedel na drugi strani ograje in je bil oblečen v črtasto srajco. Ko se mu je približal, sta se počasi začela pogovarjati in spoznavati drug drugega. Dečku je bilo ime Šmuel in je bil rojen na isti dan kot Bruno. Bil je jud, kot vsi na njegovi strani ograje. Bil je tudi precej bolj bled in shiran kot Bruno. Postala sta zelo dobra prijatelja in Šmuel je Brunu kmalu pomrnil več kot njegovi nekdanji prijatelji iz Berlina katerih imena je že napol pozabil.

Tako so minevali tedni in meseci. Bruno je redno obiskoval Šmuela in mu včasih prinesel tudi kaj za pod zob, če ni že na poti vsega pojedel. Bruno je začel tudi opazovati, da je Šmuel vedno bolj šibak, saj je postajal vedno bolj bled in suh. Seveda Brunova starša nista pozabila na šolo, saj ju je z Gretel vsak dan obiskoval osebni učitelj, ki pa Brunu ni kaj preveč prirasel k srcu. Bruno je tudi večkrat, ko je šel mimo očetove pisarne slišal očeta in mamo kako se prepirata, a ni mogel slišati o čem, saj bi bilo prisluškovanje penevarno. Nekega dne je prišel k njim tudi furer Adolf Hitler, ki je s sabo pripeljal svojo ženo. A Bruno tudi o njegovih načrtih z očetom ni zvedel ničesar, saj je moral po večerji takoj v svojo sobo.

Nekega dne pa je mama povedala Brunu in Gretel, da se bodo kmalu odpravili domov, ker sta se z očetom odločila, da to okolje ni primerno za odraščanje devet in dvanajstletnikov. Povedala pa jima je tudi, da oče ne bo odšel z njimi, saj mora ostati zaradi službe. Gretel se je zelo razveselila povratka, ker bo lahko spet videla prijateljica, Bruno pa zares ni vedel kako naj odreagira, saj je predvideval, da so ga njegovi prijatelji iz Berlina že pozabili, poleg tega pa je tukaj spoznal Šmuela, ki mu je pomenil več kot katerikoli drugi prijatelj. Imel je še en teden časa in odločil se je, da ga bo čim bolj izkoristil.

Ko pa je naslednji dan prišel do mesta kjer sta se srečevala s Šmuelom, prijatelja ni bilo tam. Bruno je začuden ostal še nekaj časa, ko pa je bilo že očitno, da Šmuela ne bo je razočaran odšel domov. To se je ponovilo še naslednje štiri dni. Bruno zares ni razumel zakaj bi ga Šmuel pustil na cedilu, a vseeno ni obupal. Peti dan je Bruno prav tako prišel k ograji. Ko je minilo nekaj časa in je Bruno že hotel oditi pa se je iz daljave prikazal Šmuel. Bruno se ga je zelo razveselil, Šmuel pa se mu je hitel opravičevati in razlagati zakaj ga ni bilo. Povedal mu je, da j njegov oče na lepem, kar izginil in, da so ga več dni povsod iskali a ga niso našli. Ko pa je Bruno videl kako obupan je Šmuel mu je takoj odpustil in se domislil ideje. Predlagal je Šmuelu, da bi mu pomagal iskati očeta. Šmuel je bil za in je rekel, da mu lahko priskrbi črtasto pižamo.

Naslednji dan se je Bruno odpravil na pot že precej bolj zgodaj. Ko je prišel do mesta, kjer sta se navadno srečevala, ga je Šmuel že čakal. Dal mu je pižamo, da se je Bruno lahko preoblekel in postal pravi „deček v črtasti pižami,“. Šmuel je pomagal Brunu, da se je splazil pod ograjo in nato sta se odpravila raziskovat. Med raziskovanjem pa sta se znašla v skupini

ljudi, ki so jih vojaki nekam peljali. Dež je močno lil in Bruno je mislil, da jih peljejo v zvetje. Zgnetli so jih v velik podolgovat prostor in za njimi zaprli težka vrata. Res, da so bili na suhem, a je Bruno spoznal, da bi bil raje zunaj, ko je zavohal plin in spoznal, da je v krematoriju.